

Sygn. akt I C 25/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 marca 2014 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Eliza Skotnicka

Protokolant: Małgorzata Schick

po rozpoznaniu w dniu 11 marca 2014 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa K. K.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę 1817,- zł

I. zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda K. K. kwotę 1817,-zł (jeden tysiąc osiemset siedemnaście) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 31 sierpnia 2013r.;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 708,- zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 600,- zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygnatura akt IC 25/14

UZASADNIENIE

Powód K. K. domagał się zasądzenia od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty (...)- złotych wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 31 sierpnia 2013r. oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego w kwocie 600,- zł. W uzasadnieniu pozwu powód wyjaśnił, że w dniu 21 lipca 2013r. w kolizji drogowej uszkodzony został samochód osobowy marki P. model (...), nr rej. (...), należący do P. Z. wykorzystywany przez niego w życiu codziennym do zaspakajania potrzeb konsumpcyjnych i życiowych. Strona pozwana była ubezpieczycielem sprawcy kolizji w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. W dniu 22 lipca 2013r. pojazd uszkodzowany został przyjęty do warsztatu powoda oraz przedmiotowa szkoda została zgłoszona stronie pozwanej. W związku z likwidacją szkody w swoim pojeździe uszkodzowany na okres od 22 lipca 2013r. do 12 sierpnia 2013r. (22 dni) wynajął od powoda samochód zastępczy marki S., model F., nr rej. (...), uzgadniając stawkę dobową za wynajem w wysokości 150,- zł netto/184,50 zł brutto. Strona pozwana w dniu 9 sierpnia 2013 r. wydała decyzję o zakwalifikowaniu szkody jako całkowitej z uwagi na nieopłacalność naprawy oraz o przyznaniu uszkodzowanemu z tego tytułu odszkodowania w kwocie 4800,- zł brutto. Odszkodowanie nieuwzględniające kosztów wynajmu samochodu zastępczego zostało wypłacone na rachunek powoda w dniu 12 sierpnia 2013r. i w tym też dniu przekazane uszkodzowanemu. Okres najmu pokrywa się z okresem likwidacji szkody przez stronę pozwaną do dnia spełnienia świadczenia odszkodowawczego na rzecz uszkodzowanego. Decyzją z dnia 30 sierpnia 2013r. strona pozwana uznała roszczenie odszkodowawcze z tytułu najmu pojazdu zastępczego w części tj. za okres 19 dni wynajmu liczony od dnia zgłoszenia szkody tj. od 22 lipca 2013r. do dnia 9 sierpnia 2013r. tj. do momentu uzyskania informacji o całkowitej szkodzie w dniu 2 sierpnia 2013r. powiększony o 7 dni niezbędnych na zagospodarowanie pojazdu uszkodzonego z uwzględnieniem stawki 118,- zł brutto za dzień. Zdaniem pozwanej stawka 118,- zł brutto to kwota, za którą możliwy był najem pojazdu tej samej klasy co

pojazd uszkodzony. Pozwana wypłaciła powodowi kwotę 2242,- brutto. Do zapłaty z faktury nr (...) pozostało więc 1817,- zł. Pozwana mimo wezwania nie spełniła żądań powoda. W dniu 19 sierpnia 2013r. poszkodowany P. Z. przelał na powoda wierzytelność – prawo do odszkodowania z tytułu najmu pojazdu zastępczego przysługującą mu wobec strony pozwanej.

Strona pozwana Towarzystwo (...) S.A. Z siedzibą w W. w sprzeciwie od nakazu zapłaty wydanego w dniu 20 listopada 2013r. w postępowaniu upominawczym, w sprawie sygn. akt (...) wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przypisanych.

W uzasadnieniu strona pozwana przyznała, że jako ubezpieczyciel odpowiedzialności cywilnej sprawcy kolizji z dnia 21 lipca 2013r. ponosiła co do zasady odpowiedzialność za jej skutki. Jednocześnie pozwana podniosła, że decyzjami z dnia 9 sierpnia 2013 r. i 30 sierpnia 2013r. przyznała powodowi odpowiednio 4800,- zł i 2242,- zł tytułem odszkodowania za uszkodzenie pojazdu i najem pojazdu zastępczego. Zdaniem pozwanej w kwestii najmu pojazdu zastępczego wypłacona powodowi kwota 2242,- zł wyczerpała ciężący na niej obowiązek odszkodowawczy związany z refundacją kosztów wynajmu pojazdu zastępczego. Zdaniem pozwanej stawka dziennego wynajmu samochodu zastępczego w fakturze z dnia 19 sierpnia 2013r. w wysokości 184,50 zł jest znacząco zawyżona, gdyż opłata za wynajem pojazdu zastępczego we (...) wypożyczalni (...) o zasięgu ogólnopolskim wynosiła za samochód T. (...) 91,12 zł za dzień, w innej jeszcze wypożyczalni 94,04 zł, zaś w wypożyczalni (...) dzień wynajmu pojazdu tej samej klasy wynosił 102,66 zł, czego dowodzą wydruki ze stron internetowych ofert tych wypożyczalni z wyszukiwarki rentalcars.com.

Bezsporne pomiędzy stronami było, że:

- powód w dniu 22 lipca 2013r. przyjął do naprawy w swoim warsztacie samochód osobowy marki P. model (...), nr rej. (...), należący do P. Z., który został uszkodzony w kolizji drogowej z dnia 21 lipca 2013r.;
- strona pozwana co do zasady ponosiła odpowiedzialność odszkodowawczą za skutki wypadku z dnia 21 lipca 2013r.;
- strona pozwana decyzją z dnia 9 sierpnia 2013r. przyznała poszkodowanemu P. Z. odszkodowanie za uszkodzony pojazd w wysokości 4800,-zł i kwotę tę wypłaciła w dniu 12 sierpnia 2013r.;
- strona pozwana decyzją z dnia 30 sierpnia 2013r. w części uznała i wypłaciła powodowi odszkodowanie z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego w wysokości 2242,- zł tj. za 19 dni najmu przyjmując stawkę 118,- zł za dobę;

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Powód K. K. w dniu 19 sierpnia 2013r. wystawił P. Z. fakturę VAT nr (...) na kwotę 4059,- zł za wynajem samochodu zastępczego marki S. (...) o nr rej. (...) do szkody nr (...), w okresie od 22 lipca 2013r. do 12 sierpnia 2013r. tj. za 22 dni x stawka 150,- zł netto za dobę.

Dowód:

- faktura Vat k. 24.

Powód K. K. w dniu 19 sierpnia 2013r. zawarł z P. Z. umowę cesji wierzytelności prawa do odszkodowania obejmującą zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego z tytułu OC sprawcy szkody jaka miała miejsce w dniu 21 lipca 2013r. od (...) S.A. W umowie tej cedent oświadczył, że na podstawie zawartej z cesjonariuszem umowy najmu używał samochód zastępczy marki S. (...) o nr rej. (...) w okresie od 22 lipca 2013r. do 12 sierpnia 2013r. tj. przez okres naprawy swojego samochodu marki P. (...) nr rej. (...) i na tej podstawie jest zobowiązany zapłacić na rzecz cesjonariusza kwotę 4059,- zł zgodnie z fakturą nr (...) z dnia 19 sierpnia 2013r.

Dowód:

- umowa cesji wierzytelności k. 32;

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w całości. Okoliczności sprawy oraz zasada odpowiedzialności strony pozwanej były między stronami bezsporne, pozwana uznała przy tym co do zasady swój obowiązek zwrotu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego.

Spór dotyczył w zasadzie jedynie wysokości dobowej stawki za wynajęcie pojazdu zastępczego oraz okresu najmu za jaki zwrot kosztów należy się powodowi, a raczej jego poprzednikowi prawnemu.

Według art. 822 § 1 k.c., powstanie obowiązku zapłaty przez zakład ubezpieczeń (ubezpieczyciela) odszkodowania z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakłada powstanie odpowiedzialności ubezpieczonego, czyli samego ubezpieczającego lub osoby, na której rzecz ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia, za szkody wyrządzone osobom trzecim. Zobowiązanie do zapłaty odszkodowania z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ma więc ze swej istoty charakter akcesoryjny, tylko zatem wtedy, gdy ubezpieczony stanie się zgodnie z przepisami prawa cywilnego odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną osobie trzeciej, dochodzi do powstania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń wobec tej osoby z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Zakres odpowiedzialności ubezpieczonego wobec osoby trzeciej wyznacza co do zasady zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (por. np. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2005 r., III CZP 99/04, OSNC 2005, nr 10, poz. 166 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2002 r., II CKN 353/99, nie publ.). Akcesoryjny, wynikający z art. 822 § 1 k.c., charakter zobowiązania ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej potwierdzają w odniesieniu do obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przepisy art. 23, 34, 35 i 36 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm. - dalej: "ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych" lub "u.u.o."). W myśl tych przepisów, na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, do której zawarcia obowiązany jest posiadacz bezpośrednio eksploatujący pojazd (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2005 r., III CZP 99/04), zakład ubezpieczeń jest zobowiązany, w granicach ustalonej sumy gwarancyjnej, do zapłaty odszkodowania za szkodę na osobie lub w mieniu wyrządzoną w związku z ruchem pojazdu, objętą odpowiedzialnością posiadacza (art. 436 § 1 zdanie pierwsze lub art. 436 § 1 zdanie drugie k.c.). Odpowiedzialność za szkody wyrządzone ruchem wszelkich pojazdów mechanicznych oparta została na zasadzie ryzyka (art. 436 k.c. w związku z art. 435 k.c.). Uzasadnieniem tej zaostrzonej odpowiedzialności jest przede wszystkim szczególnie i wzmożone niebezpieczeństwo jakie wiąże się z użyciem tych środków komunikacji.

W tak ukształtowanej odpowiedzialności posiadacza pojazdu mechanicznego przesłanki stanowią powstanie szkody w mieniu lub na osobie, spowodowanie szkody przez ruch mechanicznego środka komunikacji, oraz związek przyczynowy między szkodą a ruchem pojazdu. Szkada wywołująca odpowiedzialność z tytułu ryzyka musi być wyrządzona przez ruch mechanicznego środka komunikacji. Ponadto pomiędzy działaniem sprawcy szkody a skutkiem tego działania musi zachodzić związek przyczynowy (opisany w art. 361 kc). W Świetle tego zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa swojego działania.

Szkodą w mieniu jest wszelki uszczerbek majątkowy. Przy ustaleniu wysokości szkody należy posługiwać się przyjętą w piśmiennictwie i orzecznictwie teorią różnicy. Oznacza to, że dla ustalenia wysokości szkody zestawia się obecną wartość samochodu z tą, jaką by on przedstawiał gdyby nie było wypadku (tak, G. Bieniek, Odpowiedzialność cywilna za wypadki drogowe, Warszawa 2006 str.140). Zasada pełnego odszkodowania w ujęciu kodeksu cywilnego przejawia się w tym, że naprawienie szkody obejmuje zarówno straty jakie poszkodowany poniósł, jak i korzyści które mógł osiągnąć gdyby mu szkody nie wyrządzono. Zgodnie z art. 361 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność za normalne następstwa działania lub zaniechania z którego szkoda wynikła.

Podkreślić należy, że zgodnie poglądem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 8 września 2004r., w sprawie IV CK 672/03 za normalne następstwo zniszczenia pojazdu służącego poszkodowanemu do prowadzenia działalności gospodarczej należy uznać konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego w celu kontynuowania tej działalności w okresie, gdy szkoda nie została jeszcze naprawiona. Postulat pełnego odszkodowania przemawia więc za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia, z tym że tylko za okres między dniem zniszczenia a dniem w którym poszkodowany może nabyć analogiczny pojazd, **nie dłuższy jednak niż za czas do zapłaty odszkodowania**. Okoliczność, iż koszty wynajęcia pojazdu zastępczego przekroczyły cenę nowego samochodu, nie może automatycznie przesądzać o istnieniu przyczynienia się poszkodowanego do powiększenia rozmiaru szkody.

W oparciu o powołane orzeczenia należało podzielić pogląd powoda, że pełne odszkodowanie w niniejszej sprawie obejmować powinno rzeczywiście poniesione i uzasadnione koszty najmu pojazdu. Skoro w postępowaniu likwidacyjnym ustalono całkowitą szkodę w pojeździe poszkodowanego i odszkodowanie wypłacono poszkodowanemu w dniu 12 sierpnia 2013r. to oczywiście uzasadnionym jest żądanie zwrotu kosztów najmu pojazdu za czas trwania postępowania likwidacyjnego do dnia wypłaty przyznanego odszkodowania. Bark jest podstaw, by na poszkodowanego nakładać obowiązek zapewnienia sobie innego pojazdu, w miejsce zniszczonego w wypadku komunikacyjnym z dnia 21 lipca 2013 r., przed uzyskaniem od ubezpieczyciela należnego odszkodowania. Obliczenia zaś przedstawione przez stronę pozwaną w uzasadnieniu decyzji z dnia 30 sierpnia 2013r. zakładające, że poszkodowany powinien zrezygnować z wynajmowania zastępczego pojazdu z upływem 7 dni od podjęcia wiadomości o szkodzie całkowitej, nie znajduje żadnego racjonalnego uzasadnienia w okolicznościach niniejszej sprawy. Poszkodowany nie miał bowiem obowiązku przewidywać, że jego pojazd ulegnie uszkodzeniu wskutek wypadku komunikacyjnego i w związku z tym gromadzić niezbędne środki na zabezpieczenie sobie możliwości zakupu innego pojazdu już w czasie trwania postępowania likwidacyjnego. Zabezpieczeniem każdego kierowcy na taką okoliczność jest właśnie ubezpieczenie majątkowe, w tym przypadku ubezpieczenie z tytułu odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Z tego też względu Sąd uwzględnił żądanie zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego za cały okres 22 dni.

Wbrew twierdzeniom strony pozwanej ustalenie cen rynkowych ofert najmu pojazdów zastępczych nie wymaga wiedzy specjalnej, z tego też powodu Sąd mając na uwadze przesłanki z art. 278§1 k.p.c., a także zważywszy że strona pozwana, zgłaszając wniosek o dopuszczenie i przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej na okoliczność ustalenia średnich stawek wynajmu samochodów zastępczych na terenie K., zmierzała jedynie do przedłużenia postępowania, w oparciu o art. 217§2 k.p.c. wniosek ten oddalił. Podkreślić należy, że poszkodowany korzystał z kompleksowych usług powoda. Powód w ramach prowadzonej działalności miał bowiem wykonać naprawę uszkodzonego pojazdu, po uzyskaniu informacji od ubezpieczyciela, że naprawa jest opłacalna. Powód jednocześnie zapewnił poszkodowanemu, od chwili przyjęcia jego uszkodzonego pojazdu, samochód zastępczy, oferując stawkę, która mieści się w ogólnie przyjętych stawkach wypożyczalni samochodowych działających we W. i okolicach. Przedstawione przykładowe wydruki ofert internetowych wypożyczalni samochodowych przez stronę pozwaną (k. 47 – 52) obejmują szczególną ofertę promocyjną, prawdopodobnie z uwagi na zaznaczony w wyszukiwarce termin obejmujący okres bezpośrednio po świętach Bożego Narodzenia (27.12.2013r. - 14.01.2014). Na wydruku tych ofert widnieje bowiem informacja „Dziś zaoszczędzisz 235,37 zł. Nie przegap okazji.” Oferty wynajęcia samochodów tej samej klasy, w tej samej wyszukiwarce internetowej w lutym 2014r. wynosiły bowiem już od 183,56 zł do 312,- zł za dobę, w tym 185,67 zł za samochód T. (...) i 193,51 zł za H. (...) (wydruk ofert rentalcars.com na okres 6 – 7 luty 2014r. k. 53 – 55). Podobnie przedstawiają się oferty innych wypożyczalni przedłożone przez powoda wraz z pismem z dnia 1 lutego 2014 r. (k. 75 – 89). Podkreślić trzeba, że poszkodowany zamieszkiwał w miejscowości Ż., w pobliżu warsztatu prowadzonego przez powoda i z tego względu uznać należało, że miał on prawo skorzystać z dogodnej dla siebie, dostępnej w miejscu zamieszkania i kompleksowej oferty powoda, zwłaszcza że oferowany przez powoda koszt usługi mieścił się w dolnej granicy cen usług tego rodzaju świadczonych przez inne wypożyczalnie działające głównie na terenie W.. Nie bez znaczenia jest, że skorzystanie z usług innej wypożyczalni byłoby dla poszkodowanego nie tylko uciążliwe, ale też powodowałoby dalsze koszty, gdyż wymagałoby konieczności dojazdów

do wypożyczalni w celu zawarcia umowy, ewentualnego jej przedłużania oraz zwrotu pojazdu. Niewątpliwie zaś obowiązkiem poszkodowanego, zgodnie z art. 826 k.c., było minimalizowanie rozmiaru szkody. Wybór kompleksowej oferty powoda, który we współpracy z ubezpieczycielem miał wykonać usługę naprawy i jednocześnie zapewnić poszkodowanemu pojazd zastępczy na czas naprawy, należało uznać jako racjonalne działanie poszkodowanego, zmierzające do usprawnienia postępowania likwidacyjnego i zminimalizowania szkody, zwłaszcza, że wbrew zarzutom strony pozwanej stawki za wynajęcie pojazdu zastępczego u powoda mieściły się w dolnej granicy cen usług tego rodzaju oferowanych przez wypożyczalnię we W.. Zaznaczyć przy tym należy, że w miejscowości K. i w okolicy nie ma dostępnych przedsiębiorstw świadczących usługi w zakresie wypożyczania samochodów osobowych.

Mając na uwadze te wszystkie okoliczności Sąd uwzględnił powództwo w całości co do dalszych kosztów najmu samochodu zastępczego w kwocie 1817,- zł zgodnie z przedłożoną przez powoda fakturą Vat z dnia 19 sierpnia 2013r. na kwotę 4059,- zł, z czego pozwana zapłaciła 2242,- zł.

O odsetkach orzeczono zgodnie z art. 481 k.c. w zw. z art. 14 ust 1 u.u.o, w myśl którego ubezpieczyciel zobowiązany jest wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie. Skoro powód dokonał zgłoszenia szkody w dniu 22 lipca 2013 r. to odszkodowanie powinno być zapłacone najpóźniej w dniu 22 sierpnia 2013 r. Zważywszy jednak, że roszczenie o zwrot kosztów najmu pojazdu zastępczego zostało zgłoszone stronie pozwanej najwcześniej w dniu 19 sierpnia 2013r. i decyzją z dnia 30 sierpnia 2013 r. pozwana w części uznała roszczenie z tego tytułu, bezpodstawnie kwestionując należność w dochodzonym w niniejszym postępowaniu, żądanie zasądzenia odsetek ustawowych liczonych od 31 sierpnia 2013 r. było w pełni uzasadnione.

O kosztach orzeczono po myśli art. 98 k.p.c., obciążając stronę pozwaną pełnymi kosztami procesu poniesionymi przez powoda w niniejszej sprawie, które wyniosły 708,- zł, w tym wynagrodzenie pełnomocnika 600,- zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17,- zł i opłata sądowa 91,- zł.